

باما، در ارتباط باشید

نشانی صفحات انجمن در پیام رسانه‌ای اینستاگرام، بل و رویکار

M O S T A G H E L A T U

شما می‌توانید پیشنهادات و انتقادات خود را با سردبیر نشریه
سحر، در میان بگذارید:

۰۹۱۴۰۲۲۶۷۵

در این شماره از نشریه می‌خوانید:

هفت خوان بهره‌وری

بررسی موافع مولدسازی

اگر پیغام اخبار سیاسی و اقتصادی کشور باشید قطعاً در روزهای اخیر به مراتب نام مولدسازی را شنیده‌اید. حدود دو سال است که دولت مکلف به فروش اموال مازاد و مولد سازی اموال را کد خود می‌پاشد.

۲

ایران در آغاز بازی برد برد یا یک طرفه؟

پی‌رامون سفر رئیس جمهور به چین

سفر رئیس جمهور ایران به چین در ادامه تفاهمنامه امضا شده بین طرفین و دعوت رئیس جمهور چین صورت گرفت. اکثر راکش ها نسبت به این سفر، در داخل صفر و صدی بود اما آیا این جوهر نگاهی صحیح است؟

۳

لات بمیری سامورایی!

بررسی زمزمه‌هایی از خودکشی سالمندان در زبان

سرزین سامورایی‌ها امروزه در گیر بحران پیری جمعیت و بحران‌های تابع است. انسان مدرن آرزوی جاودگی را در سر می‌پروراند اما فلا در حال دست و پنجه نرم کردن با چالش‌های سن بلند مدت است! جای تأمل است، هدف های اتوبایی و ارمانتی انسان مدرن نیز خالی از ضرر و زیان نیست.

۴

کلام امام

این فقره معروف دعای مناجات شعبانی، الہی خب لی کمال الانقطاع الیک و ایسرا صارف‌لوبنا بِفیءَ ظُرِّیْمَا إِلیک، از جملاتی بود که در بیانات امام تکراری شد: مکتوب در سخنرانی به مناسبت‌های گوناگون، این فقره از دعا را می‌خوانند. این نشان دهنده این است که این بزرگواره این مناجات، به این مضماین و به این ایام برآورده است. بنده هم که یکوقتی از ایشان سؤال کردم راجع به دعاها، یکی از دعاها بی‌که ایشان تکه کردند ببروی آن، همین مناجات شعبانیه بود. فقرات مهمی در این دعا است که از جمله این فقره است: الہی هب لی قلباً بذنیه منک شُوْفَه، و لسائناً بِرُفْعَ الیک صَدَفَه، و ظَنَرَ بِقَرْبَه منک خُلَّه؛ پرشوقي که به بارگاه قرب الہی تزییک می‌شود؛ زبان صادقی که صدق آن موجب تقدیر به پروردگار می‌گردد؛ نگاه حق‌تگری که موجب می‌شود انسان به خدای متعال خواسته شده است؛ اینها برای ما درس است، و امام بزرگوار دعای شریف و در این مناجات، از خدای متعال خواسته شده است؛ اینها برای ما درس است، و امام بزرگوار بسی بود که با این درس‌ها، در همه عمر مأثوس بود و به برکت همین آنس و به برکت همین آشنایی با مرائب حق و حقیقت و تقرب به پروردگار، خدای متعال این قدر را به او بخشید که بتواند این حرکت عظیم و ماندگارا انجام بدهد.

۱۴۰۳/۱۳۹۵

بيانات مقام معظم رهبری سی و دومین سالگرد رحلت حضرت امام خمینی (ره)

دوهفته‌نامه

شماره ۶

فرهنگی، اجتماعی،
سیاسی سحر
انجمن اسلامی
دانشجویان
مستقل دانشگاه
علامه طباطبائی (ره)

ارزی که محبیشت ملت را با خودم برد

بررسی دلایل افزایش قیمت ارز

حنانه‌سادات مطلبی
دیپرسیاسی
دانشگاه علوم اجتماعی

این روزهای دلاری که خودش به تنها یکی برای عموم افراد اهمیتی ندارد، قیمت‌ش با نان شب مردم گره خورده است. بازار ارز در کشور ما فقط در سال‌های ۱۳۸۱ تا ۱۳۹۰ و از ابتدای سال ۱۳۹۲ تا پایان سال ۱۳۹۶ ثبات داشته است. این بی‌ثباتی دلایل متعددی دارد.

تورم، سکوی پرش دلار به دلیل بالا بودن نرخ تورم، اغلب سرمایه‌داران برای حفظ ارزش پول خود سرمایه خویش را به دلار تبدیل می‌کنند. از طرفی ما تحریم هستیم و دسترسی آسانی به ارز نداریم. بنابراین تقاضا از عرضه بیشتر شده و نرخ ارز بالا می‌رود. در صورتی که منشأ تورم ناشی از افزایش نقدینگی و رشد تقاضا باشد، سیاست انقباضی راه رهایی از آن است. دولت هم با اموری مانند عرضه اوراق مشارکت، طلا و سکه سیاست‌های انقباضی را برای کنترل تورم در پیش گرفته است. باتوجه به گذر زمان، ناکافی بودن آن مشخص شده و باید سیاست‌های تکمیلی همراه آن اعمال شوند.

وقتی انتظار تورم را می‌کشید او می‌آید! در حال حاضر به نظر می‌رسد تورم انتظاری شکل گرفته است؛ تورم انتظاری در واقع انتظاری است که فعالان اقتصادی از رشد قیمت‌ها در آینده دارند. در ایران نرخ ارز، قیمت زمین و مسکن، قیمت بنزین و نرخ بهره از عوامل مؤثر بر تورم انتظاری هستند. برای کنترل تورم انتظاری باید قیمت موارد فوق کنترل شود.

سلاхи به نام دلار آمریکایی‌ها برای جلوگیری از کاهش ارزش دلار، هم‌زمان با دیپلماسی و فشار برکشورهایی مانند امارات، تلاش می‌کنند

مانع از دسترسی ایران به ارزهای دیگر از جمله درهم و یوان شوند. این در حالی است که ۵۰ درصد مبادلات ایران با دلار و ۵۰ درصد دیگر با سایر ارزها از جمله درهم است.

علاوه بر آن بخش عمده‌ای از صادرات غیر نفتی کشور ما از طریق شرکت‌های واسطه‌ای مثل امارات انجام می‌شود. امارات ارز خود را به دلار قفل کرده است. به همین دلیل حواله‌های درهم برای ما معادل حواله‌های دلاری است. همین امر بازار ما را متأثر از قیمت دلار می‌کند.

البته با همه‌ی این مشکلات، در دولت سیزدهم نرخ ارز از خرد ۱۴۰۰ تا مهر ۱۴۰۱ صرفًا ۵ هزار تومان رشد کرده است؛ همین دلار، بهمن ماه امسال در مدت یکماه از ۳۰۶۰۰ تومان به ۴۴۰۰۰ تومان رسید. این مسئله نمایانگر ورود دست‌های پشت پرده است. منابع امنیتی می‌گویند یک سرویس جاسوسی از طریق تعدادی از بازارهای همسایه مانند ترکیه اقدام به تعیین نرخ و قیمت گذاری دلار می‌کند. از مهر تا بهمن ماه امسال نیز دسیسه‌های دشمنان، ناآرامی‌های اخیر، انتظارات تورمی، افزایش تقاضا و متشنج شدن بازار باعث نوسان در قیمت دلار بود.

وزارت اطلاعات هم‌زمان با افزایش اقدامات سودجویانه برخی شبکه‌های دلالی اقدام به شناسایی و دستگیری برخی فعالان غیرمجاز بازار ارز، مسدودکردن حساب بانکی بیش از ۲۳۰۰ نفر از این افراد و پیگیری قضایی اعمال مجرمانه آنها کرده است.

دام چاره اندیشی مسئولان دامان ارز را هم گرفت! صدور بخشنامه‌های ضدنقیض و اقدامات ناگهانی بانک مرکزی از دیگر دلایل مهم افزایش قیمت ارز در روزهای اخیر است. به عنوان مثال، طبق تصمیم بانک مرکزی به یکباره معاملات در سامانه نیما به سمتی رفت که فقط صرافی‌های بانکی و بانک‌ها مجاز به معامله با صادرکنندگان عمده باشند. همین امر باعث کمرنگ شدن بخش خصوصی شد. این در حالی بود که بانک مرکزی از سال ۹۷ تاکنون بازار آزاد را به رسمیت می‌شناخت و این شوک ناگهانی تعادل بازار را برهم

ایران در آغاز بازی برد بر دیایک طرفه؟

پیرامون سفر رئیس جمهور به چین

محمد جواد عباسی

سفر رئیس جمهور ایران به چین در ادامه‌ی تفاهم‌نامه امضا شده بین طرفین و دعوت رئیس جمهور پیش صورت گرفت. اکثر واکنش‌ها نسبت به این سفر، در داخل صفر و صدی بود اما آیا اینجور نگاهی صحیح است؟

چین به دنبال متحده راهبردی یا گوش به فرمان؟

سؤالی که در مورد کلیت روابط ایران با چین مطرح می‌شود این است که ایران چه جایگاهی برای چین می‌تواند داشته باشد. در بین‌هایی که در پایان این سفر اعلام شد چین بر حراست از حاکمیت ایران تأکید، از مبارزه با تروریسم حمایت و تحریم‌های علیه ایران را محکوم می‌کند. بنابراین نمی‌توان اینطور نگاه کرد که جایگاه مهمی برای ایران قائل نیست. ایران تنها کشوری است که پرای امنیت منطقه جنوب غربی آسیا تلاش می‌کند و این، نقش مهمی در تجارت چین با دیگر کشورهای منطقه ایفا می‌کند. همچنین جایگاه ژئوپولیتیک ایران می‌تواند نقش مهمی در ترازیست کالاهای چین به سایر کشورها از طریق احیای جاده ابریشم ایفا کند.

سند راهبردی با چین راه نجات اقتصاد ایران؟

تفکر غلطی که در مورد سند همکاری بین چین و ایران وجود دارد این است که این سند امضا شده و باید اجرا شود؛ در حالی که این سند، تفاهم‌نامه است و در حقوق بین الملل تفاوتی بین توافق‌نامه و تفاهم‌نامه وجود دارد. در تفاهم‌نامه الزامی به اجرای دائمی نیست. مرحله به مرحله قراردادهایی امضا می‌شود و سند همکاری پیش برده می‌شود. در پایان این سفر، اولین قراردادهای این سند امضا شد و عددی که برای جم ۳/۵ کلی این قراردادها اعلام شد ۰/۵ میلیارد دلار بود. این عدد نسبت به حجم معاملات اقتصادی بین چین و کشورهای همسایه ایران مانند عربستان بسیار ناچیز است. اما حجم معاملات ایران و چین همواره می‌تواند رو به افزایش باشد. توافق در ساخت مشترک هواپیما، سرماهی‌گذاری در فرودگاه‌سازی در ایران... از جمله توافقات صورت گرفته است.

قطعاً پیش بردن این سند همکاری و نگاه به چین به عنوان متحده راهبردی در زمینه‌های اقتصادی و سیاسی کمک زیادی به ایران برای کاهش تأثیر تحریم‌ها می‌کند. نگاه ایران به چین ناید نگاهی یک‌جانبه باشد که بعداً باعث شود تنازعی مانند نگاه یک‌جانبه که به غرب و آمریکا وجود داشت به همراه بیاورد. پس همکاری ایران با چین می‌تواند تأثیر گذاری غرب بر کشور را کمتر کند و به اقتصاد ایران نیز کمک کند. بنابراین نگاه صفر و صدی اشتباه است؛ زیرا یکسری توانایی‌هایی وجود دارد که باید درست از آنها بهره گرفت.

«قدان اقیاع افکار عمومی» است. این امر می‌تواند ضربه تاریخی بر پیکر جمهوری اسلامی وارد کند. به طوری که مولدسازی پدیده‌ای شوم قلمداد شود که موجب به تاراج رفتن اموال عمومی می‌شود. در حالی که طبق آین نامه، فروش اموال مازاد تنها یکی از راهکارهای مولد سازی است. نمود رسانه‌ای در قبال مولد سازی تنها به فروش اموال متنه می‌شود. مثال‌های این هجمه‌های رسانه‌ای، متعدد است که در صورت عدم اقیاع ذهان عمومی نه تنها مشکلی را حل نمی‌کند بلکه می‌تواند فاجعه خلق کند. به طور کلی مولدسازی اموال دولت طرحی لازم الاجرا است. اجرای درست و مدیریت فضای رسانه‌ای که بزرگ‌ترین مانع اجرای طرح است، می‌تواند به بهبود وضع اقتصادی کشور کمک کند.

هستند که برای دولت ایجاد مشکل می‌کنند و باید مورد توجه قرار گیرند.

علاج کار

نتیجه تعارضات منافع، سنگ اندازی‌های شبه قانونی و رسانه‌ای جلوی پای دولت خواهد بود، به طوری که به طرق مختلف مانع اجرای مصوبه از سوی دولت می‌شوند، پاحداق سرعت آن را آقدر کند می‌کنند که عملایغیر بهره‌ور و بدون فایده می‌شود. علاج این سنگ اندازی‌ها در مصوبه حاضر موجود است: «اصونیت هیئت تصمیم گیرنده در قبال تصمیمات خود مصون هستند، نه در قبال تخلفات. مصوبه مولد سازی می‌تواند جلوی سنگ اندازی‌های حقوقی و شبه قانونی را بگیرد؛ اما در قبال سنگ اندازی‌های رسانه‌ای چه می‌توان کرد؟ در حال حاضر بزرگ‌ترین مانع اجرای صحیح مصوبه مولد سازی مازاد دولت به فروش رسیده است.

بنابراین، مصوبه مسؤولین، مصوبه موجود حاصل آسیب‌شناسی مولدسازی در سال‌های گذشته است. تا به امروز یکی از بزرگ‌ترین موانع آن در کشور ما وجود تعارض منافع وسیع بین مجلس، ارگان‌های دولتی و وزارت اقتصاد و دارایی بوده است. به طوری که هیچ یک از ارگان‌ها تا به حال حاضر نبوده‌اند اموال و دارایی‌های مازاد خود را به مجری تصمیم گیرنده مولدسازی معرفی کنند.

قیمت گذاری‌های غیر واقعی از جانب مدیران دولتی روی اموال دولتی، تشخیص راکد یا مورد استفاده بودن دارایی‌ها از موانع و مضلاتی

اصلاحات مجلس

کمتر از یک‌سال دیگر تا آغاز انتخابات مجلس شورای اسلامی نمانده است. چنین به نظر می‌رسد که قفل قانون شفافیت با توجه به اصلاحات اصلاحات انجام شده از سوی نمایندگان در حال گشودن است. در مجموع اصلاحات نمایندگان بر این طرح را می‌توان ناظر بر موارد ذیل دانست:

تصحیح ماده ۴ مصوبه شوراهای اسلامی روستارا

با توجه به نبود قابلیت اجرا و امکانات محدود در برخی از روستاهای مستشنی از ارسال گزارش سالیانه عملکرد اجرای این قانون می‌کند.

با وجود اصلاحات انجام شده پاشرای مجلس

بر مواد ۲ و ۳ این مصوبه سبب شده تصویب این

مصطفی در هزارتوی قانونگذاری همچنان سردرگم باشد. حالا باید دید آیا اقدامات نمایندگان و مجمع

تشخیص پاسخگویی انتظارات افکار عمومی خواهد

بود؛ یا اینکه جامعه این دست از اقدامات را نوعی

تبیخ و بلوغ سیاسی در فضای رسانه‌ای نزدیک

به انتخابات می‌داند؟ شاید برای یافتن پاسخ

این سوالات باید منتظر پایان این ماراثن طولانی باشیم.

من از مفصل این نکته مجملی گفتم
تو خود حدیث مفصل بخوان از این مجله ...

به صورت شورایی اداره می‌شود را شامل می‌شود، قانونی جدی از سوی شورای نگهبان روبرو شد.

عمده اشکالات مطرح در این مصوبه مربوط به ماده ذیل است:

یکی از ایرادات مطرح در ماده اول، توسعه دامنه این مصوبه به مؤسسات خصوصی‌ای است که خدمات عمومی ارائه می‌دهند، ارتباطی با نظارت‌های

حاکمیتی ندارد و تأمین کننده نیازهای واقعی در امر قانونگذاری نیستند. از طرفی با توجه به ابهامات اصطلاحی موجود در این ماده، شورای نگهبان آن را مغایر با جزء ۴ بند ۹ سیاست‌های کلی قانونگذاری و در نتیجه مغایر اصل ۱۱۰ قانون اساسی دانست.

ماده دوم؛ انتشار اطلاعات نهادهای تحت نظر مقام معظم رهبری و دستگاه‌های دولتی و امنیتی و ای انتشار اطلاعاتی که مخالف مصالح ملی باشد مغایر با بند ۱۰ اصل سوم قانون اساسی شناخته شد.

در ماده سوم نیز ایرادات شورای نگهبان در چارچوب اصول ۱۱۳ و ۱۱۰ قانون اساسی بوده که در مواردی ناظر به شمول احکام مصوبه نسبت به مجمع

تشخیص مصلحت و هیئت عالی نظارت است.

اندر خم یک کوچه!

بررسی موانع تصویب طرح شفافیت قوای ۳گانه

محمد امین رمضانی

دیپ نشریه

دانشکده حقوق و علوم سیاسی

بعد از گذشت ۳ سال از شروع کار مجلس یازدهم، طرح شفافیت به عنوان یکی از وعده‌های اصلی مجلس اقلایی، هنوز در پیچ و خم اختلافات مجلس و شورای نگهبان، معطل تصویب نهایی در صحن علنی است.

با توجه به ارجاع این طرح به مجمع تشخیص مصلحت در هفتاهی اخیر، به بررسی برخی از موانع تصویب آن از ابعاد مختلف می‌پردازیم.

ماجرای شفافیت

پس از تبدیل طرح شفافیت آرا نمایندگان در مجلس به طرح شفافیت قوای ۳گانه که علاوه بر مجلس شورای اسلامی سایر نهادهایی را که

به دست افراد نیازمند می‌رسد و گرههای بزرگی را باز می‌کند. جلوه‌ی دیگر از کارکردهای اقتصادی مسجد، احداث تعاونی‌ها است.

مسجد در طول تاریخ انقلاب اسلامی ایران، نقش پسزایی ایفا کرده است؛ به دست گرفتن نبغ مبارزات در راه انقلاب تا پشتیبانی از زمینگان در طول ۸ سال دفاع مقدس. این مساجد بودند که هنگام بروز و ظهور حوادث غیرمتربقه، همانند ویروس کرونای سیل و زلزله... همواره پایگاهی برای امدادرسانی و ارائه خدمات اجتماعی به مردم بوده‌اند.

چه باید کرد؟

یک نکته را باید فراموش کنیم؛ ائمه جماعت و متولیان مسجد نقش پسزایی در تغییب مردم برای ارتباط گیری با مسجد دارند. آنها باید مانند یک پیشک و پرستار در بیمارستان، حضور دائم داشته باشند و در مسجد فعالیت کنند. همچینین آنها علاوه‌بر پرهیزکاری باید خدمت، کارشناسی و بروز باشند تا از اتفاقات اخیر جامعه آگاه باشند، بتوانند در کنشگری مساجد فعال باشند و به شبهات روز پاسخ دهند. با گسترش جنگ ترکیبی دشمن، ما نیز باید با تمام قوای وارد میدان شویم و از طرفی‌های موجود به درستی استفاده کنیم. مساجد به منزله یک پایگاه فرهنگی در می‌توانند موثرترین نقش را در اعتلا و راهبری فرهنگ جمهوری اسلامی ایران داشته باشند.

و وزشی دست می‌یابند، با صاحب همتانی که کمک به دیگران را وجهه‌ی همت می‌سازند، با غم‌دیدگانی که غمگساری می‌جویند، و حتی با نوزادانی که متولد می‌شوند، برقرار و مستحکم کند.»

۱۳۸۹/۷/۱۸

مسجد تراز اسلامی

مسجد به مثابه مأمنی برای تمامی افراد جامعه باید باشد. اگر می‌خواهیم افسار مختلف مردم با مسجد اسلام، بلکه در کنند، باید به گونه‌ای سازوکارها را تعییف کنیم که مردم در مسجد، احساس رفع نیاز کنند. جوانی که می‌خواهد تشکیل خانواده بدهد، فردی که برای گسترش کسب و کارش احتیاج به وام قرض الحسن دارد، فروشنده‌ای که می‌خواهد در محیطی امن و پایدار کسب درآمد کند. همه و همه باید مسجد را مشکل‌گشای خود بینند. مساجد باید راهبر امور فرهنگی و معنوی جامعه باشند. حضور نسل جوان، روحانیون، معلمان و فعالان فرهنگی در پایگاه‌های فرهنگی مساجد می‌تواند بستری برای ارائه سبک نوین زندگی اسلامی داشته باشد و علاوه‌بر جایگاه عبادت، محلی برای آموزش و مهارت افزایی افراد باشند. کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد نیز با همین هدف تأسیس شده‌اند. یکی از رسالت‌های اصلی مسجد، شکل دهنی سازوکاری مناسب برای مرتبط کردن افراد با نیازهای گناهکن است. با راهنمایی صندوق قرض الحسن، پول خرد دست مردم با کسانی که به موقعیت‌های علمی و اجتماعی و هنری

تکه گم شده پازل جامعه

نگاهی به نقش مساجد در عصر حاضر

نوگس محمدی دوست
دیرروابط عمومی
شورای مرکزی انجمن

بررسی زمزمه‌های از خودکشی سالمدان در ژاپن

حمید رضا بخشندہ
عضو فعال
دانشکده حقوق و علوم سیاسی

سرزمین سامورایی‌ها امروزه در گیر بحران پیری جمعیت و بحران‌های تابع است. انسان مدرن آرزوی جاوداگری که را در سر می‌پروراند اما فعلاً در حال دست و پنجه نرم کردن با چالش‌های سن بلند مدت است! جای تأمل است، اهداف آرمانی انسان مدرن نیز خالی از ضرر و زیان نیست. پروفسور یوسوکه ناریتا داشتمند ژاپنی استاد دانشگاه ییل برای حل این بحران، پیشنهاد خودکشی دسته جمعی سالمدان را مطرح می‌کند؛ «من احساس می‌کنم که تنها راه حل بسیار واضح است» در ژاپن سن معمول بازنشستگی ۶۰ سال است اما حقوق بازنشستگی کفایت زندگی روزمره را نمی‌دهد، ژاپن به دلیل کمبود نرخ زاد و ولد چار کمبود نیروی کار است. این دو عامل باعث می‌شود که سالمدان برای گذار شوند. این رفتارهای کلان در

جای خالی جوانان در عرصه سیاست

نظریه دکتر ناریتا طبق گفته خودش «برای ایجاد فضای در زمینه‌های سیاست و تجارت برای جوانان» است. حرف ناریتا هنگامی باعث نگرانی از دوند احاطه اخلاقی می‌شود که در کنار حرف‌ها و عملکردهای دیگر سایستمداران ژاپن قرار بگیرد. ۱۰ سال قبل تارا اسو وزیر مالیه دولت وقت ژاپن گفته بود که «سالمدان باید دست بجنایند و بیموزند. سال قبل در فیلم ۷۵ plan 75» تقریباً به موضوعی مشابه اشاره شد یعنی افراد سالمدان تشویق به اثنازی یا خودکشی می‌شوند. در سال ۱۹۴۸ برطبق قانون اصلاح نژاد در ژاپن افرادی که دارای بیماری یا ناتوانی ذهنی یا اختلال ژنتیکی بودند، عقیم شدند. این رفتارهای کلان در سطح مردم نیز اثراتی دارد. در سال گذشته سخنی که فکر می‌کرد افراد معلول باشد معذوم شوند، نفر را در مرکز مربوط به نگهداری معلومان به قتل رساند. ژاپن که همیشه نماینده احترام‌های خاص بوده است، امروزه به روزی افتاده که منقادان، نگرانی‌ها جدی خود را از سیاست‌های احتمالی سایستمداران در مقابل سالمدان ابراز می‌کنند. ژاپن نگران از کمبود متابع خود برای تامین هزینه‌های سالمدان است. با نگاه ژاپن به نظر می‌رسد که تنها راه حل، بسیار روشن است. باید افرادی را که از نظر هزینه - فایده‌های از هزینه شان نیست تشویق به خودکشی نمود یا حتی آنها را مجبور به خودکشی کرد.

مصطفی جمشیدی فعال فرهنگی در حوزه حجاب

ریب عشوریان
دیرفرهنگی
شورای مرکزی انجمن

در خصوص کمکاری شورای عالی انقلاب فرهنگی در حوزه حجاب، برای بررسی بیشتر علت این ماجرا، نقش و جایگاه شورای عالی انقلاب فرهنگی به سراغ مهدی جمشیدی از فعالان این حوزه رفیم. مشروح مصاحبه را در ادامه می‌خوانید.

آقای جمشیدی قبل از پرسش به سوالات، اشاره کردند که مسئله حجاب، مسئله‌ای امروزی نیست و سالیان سال هست که در جامعه وجود دارد.

شورای عالی انقلاب فرهنگی در اجرای دستور العمل مقابله با بی حجابی چقدر کار انجام داده است؟

در طرح‌هایی که در طول سه دهه اخیر در شورای عالی انقلاب فرهنگی نوشته شده کم و بیش با نوشته‌هایی و تبصره‌هایی که معطوف به دانشگاه اسلامی یا تهاجم فرهنگی یا جنگ رسانه‌ای یا مهندسی فرهنگی هستند، مشاهده می‌کنیم که پاره‌هایی از آن‌ها حاصل دغدغه‌مندی نسبت به امر حجاب و پوشش است. هرچند می‌توانیم بگوییم حاشیه‌نشین بوده است؛ یعنی تقریباً در جهت گیری شورای عالی انقلاب فرهنگی، هیچ موقع حجاب یک مسئله اصلی قلمداد نشده و همواره دست چندم و حاشیه‌ای بوده است.

عمده طرح‌هایی که شورای عالی انقلاب فرهنگی در این رابطه نوشته بسیار دور از صحنه و میدان هستند؛ یعنی تا میدان عمل فاصله بسیار زیادی دارند.

به نظرتان علت این فاصله چی هست؟

بین طرح‌هایی که نگاشته‌اند و واقعیت پوشش در جامعه فاصله خیلی زیادی بوده است. همین فاصله باعث شده بین آن احکام کلی و توصیه‌ها با آنچه که در واقعیت می‌گذرد حجم زیادی از تفاصیل دلالت بکند و شاید هم سلایق و شاید هم بی‌اعتنایی‌ها بی‌اهتمامی‌ها بوده است. بنابراین نمی‌شود از این جهت به شورای عالی انقلاب فرهنگی ایراد گرفت

که شما حجاب رو نادیده انگاشتید و جهت گیری دینی نداشتید.

در رابطه با سؤال‌تان که چرا این فاصله وجود دارد شاید پاسخ طبیعی که خودشان بدنه‌اند این باشد که ما باید سیاست‌گذاری کنیم و باید در باب اجرا دخالت کنند. در حالی که من تصور نمی‌کنم راهبرد پردازی، سپس رها کردن پله‌ها و مراتبی که این امر به عالم واقعیت فرهنگی گره می‌خورد کار حکیمانه‌ای باشد. در یک نقشه جامع تمام گام‌ها باید طراحی شود؛ یعنی از نظریه تا اجرا. سیاست هم در بینایین اینها قرار دارد؛ یعنی حجاب نیازمند یک طرح جامع چند ضلعی و چند سطحی است. راهبردهای کلی را نمی‌شود طراحی کرد و بقیه فرقه‌ها را به نهادها واگذار کرد.

عمل انجام نشدن این طرح‌ها و اقدامات چه بوده است؟

شورای عالی انقلاب فرهنگی نه تنها در مورد حجاب، در عرصه‌های دیگر هم کارنامه درخشان و چشمگیری ندارد. گاهی سرگرم آموزش می‌شود و از آموزش باز می‌ماند. گاهی سرگرم جزئیات انتساب، انتخاب و مسائل ظاهری می‌شود و از نگاه راهبردی و کلان باز می‌ماند. گاهی در برابر انحرافات و تخطی‌های حاکمیتی و اجتماعی سکوت می‌کند و حالت سوپاپ اطمینان و متنبه کننده ندارد. در هر زمانی گرفتار یک بیله‌ای بوده است. آنقدر درونش ناتوان و عقیم است که انسان نسبت به او احساس می‌کند نباید توقعی داشته باشد. به عبارت دیگر، کم کارکرد و

1. <https://www.nytimes.com/12/02/2023/world/asia/japan-elderly-mass-suicide.html?smid=url-share>

2. <https://www.nytimes.com/12/02/2023/world/asia/japan-elderly-mass-suicide.html?smid=url-share>

3. <https://www.nytimes.com/27/07/2016/world/asia/japan-knife-attack-disabled.html?smid=url-share>

ستون حوادث

تحولات اخیر دانشگاه با زبانی طنز

نوید چکیزاده

عضو فعال

دانشکده علوم اجتماعی

آقا تعطیل نکنید...

به نقل از بچه های خوابگاهی: آماره انسان می دهد زمانی که دانشگاه به خاطر آلوگی هوا تعطیل می شود مصرف انواع دخانیات (سیگار، گل، قیان...) به طور چشمگیری در خوابگاهها افزایش پیدا می کند. فضای دورالدود خوابگاه بیشتر از آلوگی هوا تهران مضر و تهدید کننده است. از طرفی، خنده های بی مورد این عزیزان در نصف شب، خواب بقیه دوستان را دچار اختلال کرده است.

ماه مبارک رمضان افزایش روزه داران ماه مبارک رمضان و درخواست آنها برای غیر حضوری کردن دانشگاه حاکی از آن است که این روزه داران عزیز قصد دارند که هم زمان هم از خواب روزه داری خود ثواب ببرند و هم از تعليم در این ماه مبارک، که گاهی برای ثواب بیشتر قصد توانان کردن این دوامر مهم را با هم دارند.

ازاق مارا چه کسی خورد؟!
به نقل از گزارش های رسیده از بچه های خوابگاهی، در زمان دریافت ازاق صحنه طرفه العینی طول نخواهد کشید که به اتمام می رسند (خصوصا اقلام خاصی از ازاق).

مطلوبات دوستان خوابگاهی به این صورت است که یابه همه دانشجویان خوابگاهی ازاق تعلق بگیرد یا اینکه برای یخچال ها قفل گذاشته شود...

هوا خودش گرم می شد

بنابر آماره ای رسمی رسیده از وزارت بهداشت، حدود ۵۰ درصد از مراجعه کنندگان به داروخانه های شهر تهران در فصل سرما دانشجویان خوابگاهی دانشگاه علامه هستند. دانشجویان علت این حادثه را سه چیز دانستند؛ شوفاژها قادر نبودند اتفاق راندارند و فقط فضای دور خود را گرم نگه می دارند؛ همیشه از کنار در سوز و سرما می آید و پنجره ها دوجداره نیستند. مسئولان خوابگاهی معتقدند فصل سرما حدود سه ماه است و بعد از آن هوا رو به گرمی می رود. با این توصیف فضای اینجا همیشه سرد و مرتبط نگه داشته می شود که باعث سرماخوردگی دانشجویان می شود، به طوری که ویروس بین همه آنها مدام در گردش است.

می تواند در حل مسئله بسیار اثرگذار باشد.

باز هم بی خبری

شاید یکی از عوامل کم توجهی به موضوعات روز بی خبری از آن باشد. خانم قهرمانی دلیل نپرداختن پایان نامه ها به مشکلات روز جامعه را بی خبری دانشجویان از مسائل روز عنوان کردند. این مسئله باعث نبود دغدغه در آن مسئله می شود.

خانم محمودی تأکید کردند: یکی از مشکلات اصلی که موجب می شود دانشجوها به سراغ مسئله محوری درستی نروند این است که مطالعات خود دانشجوها سنتی با سائل و مشکلات جامعه ندارد، عمل فقط نظریه و تئوری هستند. دلیل اصلی را نبود نظریه های بومی و شناسایی نکردن مشکلات و مسئله های جامعه خودمان و تطبیق ندادن اینها با جامعه خود ماست.

در نهایت باتوجه به صحبت های انجام شده، اگر دانشجوها مسئله شناسی درستی از موضوعات جامعه خود داشته باشند و درست تحقیق و پژوهش کنند قطعاً در همان حیطه صاحب سخن و کارشناس خواهند شد. در نتیجه مقاله یا پایان نامه ای که دارند اثرگذار برای جامعه خواهد بود. نمی توان گفت پایان نامه ای مسئله شناسی درستی داشته باشد اما در گوشی کتابخانه در حال خاک خوردن است.

ما لازم آور است. بر اساس قانون تمام دانشجویان اتباعی اینکه بورسیه هستند مبلغ شهریه را وزارت خانه پرداخت می کند.

۲. دانشجویانی که بورسیه الف می شوند
مبلغی به عنوان کمک هزینه به آنان داده می شود که به برخی از آنان علی رغم پیگیری هنوز داده نشده است، این مبلغ چه زمانی پرداخت خواهد شد؟ مورد دیگر بیمه ای هست که به این افراد تعلق می گیرد که هنوز به تعدادی از این دانشجویان داده نشده است.

۱. هزینه خوابگاهها برای دانشجویان اتباعی

اتباع چطور محاسبه می شود؟

اتباع خارجی که بورسیه هستند پرداختی برای اجاره بهای خوابگاه ندارند ولیکن دانشجویانی که به صورت آزاد تحصیل می کنند بر اساس اعلام صندوق رفاه دانشجویان هزینه را پرداخت می کنند. اساساً دانشگاهها در تعیین مبلغ اجاره بهای خوابگاه و نرخ غذای دانشجویی دخالتی ندارند. این جزو اختیارات صندوق رفاه دانشجویان است. صندوق، سالانه افزایشی را در اجاره ها انجام می دهد که شامل دسته دوم دانشجویان اتباع خارجی می شود.

۲. خوابگاه شهید بهشتی که متعلق به دانشجویان بین الملل خانم است
است سرویس رفت و برگشت به دانشگاه ندارد و با وجود پیگیری که به صورت نامه و حضوری این دانشجویان انجام دادند و عده ای در این مورد به آنان داده شده ولی چرا تاکنون عملی نشده است؟

ساختن این خوابگاه از داشکده های مختلف و حدود ۴۰ نفر هستند، گذاشت سرویس برای ۳ نفر از هر دانشکده اساساً امر معقولی نیست و هزینه کردن به این شکل منطقی به نظر نمی رسد. البته طرح بخشی که اخیراً با دانشجویان خارجی داشتیم به دنبال این بودیم که یک دستگاه ون ولو به صورت روزانه یک یا دو سرویس به این دانشجویان ارائه شود. تاکنون بنا به دلایلی که عمدها مالی است محقق نشده، در سال جدید ان شاء الله با پیمانکار جدید قرارداد خواهیم بست.

صرف پایان نامه

شاید دید برخی نسبت به پایان نامه انجام دادن یک پژوهش و خلاص شدن از انجام دادن آن باشد اما هستن کسانی که ارزش پایان نامه برایشان مهم باشد و برای آن وقت ماضعف می گذارند. نظر خانم قهرمانی درباره نقش دانشجوها در پایان نامه این بود که برخی از دانشجوها تلاش زیادی برای پایان نامه نمی کنند و یا صرف کم کار می کنند؛ پایان نامه های سالهای گذشته را می آورند و پس ویش می کنند که غالباً شامل یک مجموعه حرف های تکراری است که ادبیات متفاوتی دارد و طبعتاً ماناید از چنین پایان نامه هایی انتظار اثرگذاری و حل مشکل داشته باشیم.

هستند کسانی که واقعاً برای پایان نامه وقت و هزینه می دهند اما اینجا دانشگاه کم کاری می کند.

خانم محمودی در این زمینه بیان کردند: اصل مهم این است که پایان نامه در چه جهتی حرکت می کند؟ این موضوع به مسئله محوری پژوهش برمی گردد. البته قدم عقبت را ریشه هایی درست مسئله است و دانشجو نباید در گیر مشکل ناماها یا مسئله ناماها شود.

اگر دانشجو فارغ از تمام اتفاقات سطحی و گول زنده های جامعه به درستی بتواند مسئله و مشکل اصلی را شناسایی کند. با ریشه هایی صحیح

رفع تکلیف

پایان نامه؛ اثری از دانشجو

روزین رضایی

عضو فعال

دانشکده الهیات

از آنجایی که پایان نامه نوشتاری است که به طرح و بررسی یک سوال می پردازد. هر دانشجویی بر آن شدیدم که بینیم آیا پایان نامه هایی که نوشته می شود در راستای نیاز کشور است یا خیراً به همین منظور با دو نفر از دانشجویان ارشد صحبت هایی صورت گرفت که در ادامه می خوانید.

بحثی به نام رویکرد

شاید یکی از عوامل مهم در پایان نامه، رویکرد آن باشد که مسیر طی کردن پایان نامه را از اول تا آخر مشخص می کند.

خانم قهرمانی در مورد پایان نامه، ۲ رویکرد را عنوان کردند که نتیجه گرا و عمل گرا بودند. پایان نامه های نتیجه گرا (نظری) خلاصه ای مبنای را بررسی می کنند و مبناسازی می کنند. پایان نامه های کاربردی (عمل گرا) ایراد هایی را شناسایی می کنند و برای آنها راهکار می دهند.

دانشجویان مغفول

بررسی و پیگیری مشکلات دانشجویان اتباع خارجی

فاطمه عشوریان

مسئول واحد خواهان

دانشکده ادبیات فارسی و زبان های خارجی

در میان دانشجویان بزرگترین دانشگاه حوزه علوم انسانی کسانی هستند که با قید اتباع خارجی شرایطشان با بقیه فرق می کند و قوانینی متفاوت با سایرین برایشان در نظر گرفته می شود. قوانینی که شرایط تحصیل را برایشان دشوار کرده است.

طی گفت و گو با دانشجویان در مقاطع کارشناسی و ارشد از اتباع قراقستان و افغانستان مشکلات مختلفی گفته شد که با آقای بابک یاری مسئول مرکز امور دانشجویان بین الملل پیرامون این ها صحبت کردیم.

۱. چه تعداد از دانشجویان اتباع خارجی هستند و چرا دانشجویان اتباع روزانه می شوند؟

تقریباً ۲۵۰ دانشجوی از این افراد هستند که در حال حاضر هر ۶ ماه این مبلغ شهریه را پرداخت می کنند. تقریباً ۳۰۰ دانشجو در حال تحصیل هستند.

در کل ۲ نوع دانشجوی اتباع خارجی داریم. ۱. دانشجوی علمی داشته باشد پذیرفته می شود و شهریه صلاحیت علمی داشته باشد پذیرفته می شود و شهریه مصوب دانشگاه را پرداخت می کند.

۲. دانشجویان سرویس رفت و ب که توسط کمک هزینه های تحصیلی می گیرند که دانشگاه پرداخت می شود. دانشجویان سرویس رفت و ب که توسط کمک هزینه های تحصیلی می گیرند که دانشگاه پرداخت می شود.

همه دانشجویان اتباع شهریه پردازند؛ چه کسانی که از طریق کنکور به صورت روزانه معرفی می شوند چه کسانی که ساده از مطالعه مطلبی

شناسنامه نشریه

صاحب امتیاز؛ انجمن اسلامی دانشجویان مستقل دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

مدیر مسئول: محمد شاهد چرخکار | سردبیر و ویراستار: محمد صادق عباسی

هیئت تحریریه: حمید رضا بخشند، نوید چکیزاده، روزین رضایی، محمد امین رمضانی، پویا زینلی پور، محمد جواد عباسی، زینب عشوریان، فاطمه عشوریان، نرگس

محمدی دوست، حنانه سادات مطلبی